

תוכן

מאמרים וכתבות

6 כיסוי וגילוי באישה על הצורך בגדרי צניעות שוויוניים טובה הרטמן-הלברטל

12 עוצו עצה ארגון 'עצת נפש' מטפל בהמוזאים דתיים זאב דרור

18 חוקר מעורב ומחויב לזכר פרופ' ישעיהו ליבמן ז"ל הרב רוגן לוביץ

20 המסע לגן עדן כוחם המרפא של סמלים יהודיים יורם בילו

28 אתגר הרווקות חגית ברטוב

38 יותר מאלף נשים מסורבות גט היום בישראל זהבה פישר

48 תגובה: וציונו על הטבילה על גלגולה של מצווה הרב שמואל אריאל, יורם קירש

מדורים

4 לדעתי די לקיפוח החילוני יונתן בן הראש

31 ספר האישי שהקדים את תקופתו - דוד זוהר על הרב חיים הירשנזון מאיר רוט

35 מדרש אגדה עגנון כיוצר מדרשי ומבקר חברתי בסיפור קצר על המהרי"א יאיר אלדן

40 אמנות כיצד הפך העיסוק בשואה לפרובוקטיבי? דוד שפרבר

44 קולנוע וספרות שלושים שנה למלחמת יום הכיפורים על "תיאום כוונות" ויצירות אחרות על המלחמה

יעד בירן, אלי ויסברט

50 מכתבים למערכת הרב יהודה הנקין, ישראל הרשלר

בשער: ישראל רבינוביץ, שברי כיפור 1996. צילום: נועה שטרייכמן

דעות

יוצא לאור בהוצאת נאמני תורה ועבודה ומרכז יעקב הרצוג ללימודי יהדות

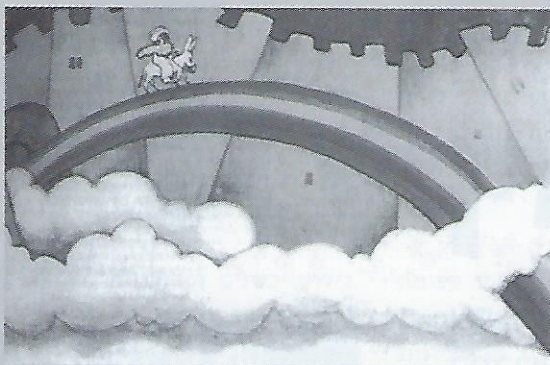
עורך: צחי מזומן, מערכת: משה (קינלי) טור-פו, הדס אחיטוב, חגית ברטוב, תמר ויס עורך תמונות: דוד שפרבר, עריכת לשון: הדס אחיטוב

תודה לניר סוננברג ונעם סרי

כתובת המערכת: ת"ד 7006 ירושלים 91070

deot@toravoda.org.il תגובות יתקבלו בברכה

יעוצב והפקה: סטודיו דוב אברמסון 02-6791532

זינה שיר "אורה תוא", זמן חירותנו - הגדה של פסח, ירושלים 1976

השמים מה הם אומרים אנו מבקשים תקון הארץ מה היא אומרת גן עדן מה היא אומר

מדבר שדות מים ימים נהרות מעינים יום לילה שמש ירח כוכבים עננים עבים ענני כבוד רוח ברקים טל גשמים אילנות גפן תאנה רמון תמר תפוח שבלת חטים שבלת שעורים שאר השבלים ירקות שבשדה דשאים תרנגול תרנגולת יונה נשר עגור צפור סנונית טסית ציה רציפי חסידיה עורב זרזיר אנו שבבית אנו הבר פרגיות רחמה צפרות כרמים חסיל שקמית זבוב תנינים לוייתן דגים צפרדע בהמה בהמה גסה בהמה דקה גמל סוס פרד תמור שור חיות השדה צבי פיל אריה דוב זאב שועל חתול שרצים אלים שבשרצים נחש עקרב שבלול נמלה עכבר חלדה כלבים

מה הם אומרים

מה הם אומרים

אנו מבקשים תקון

(בנימין שבילי)

כולם מבקשים תיקון אצל בנימין שבילי (בעקבות מדרש 'פרק שירה'). אפילו גן עדן, המקום האוטופי, עוד לא הגיע למצב השלם המבוקש. בספר שיריו של שבילי 'ילד מעיף עפיפון במאה ה"ז' מופיע השיר הזה בהמשך לשירים רבים העוסקים במשיח המבושש לבוא. התיקון שמעסיק אותו בספרו הוא תיקון חיצוני - תיקון שיבוא עלינו, ישפר את עולמנו הפגום וישיב את אהובותינו.

רבים ממאמרי דעות 17 מבקשים לתקן את העולם באופן אקטיבי יותר. ד"ר טובה הרטמן קוראת לשידוד מערכות ביחס למוסכמות הצניעות המושתות על נשים דתיות; חגית ברטוב מהרהרת על מקומה המאתגר של הרווקה לצד המשפחה ה"קלאסית" בחברה הדתית; זאב דרור שואל אם הגיע הזמן לתת מקום גם להומואים דתיים להיות חלק מהחברה שלנו. שני מאמרים עוסקים בגן עדן עצמו: פרופ' יורם בילו מראה כיצד הסמל העתיק מעצב את תודעתם של המאמינים, וכיצד הוא משמעותי לתהליכים נפשיים; יאיר אלדן מנתח סיפור של עגנון העוסק ב"התקבלות" לעולם הבא, ובעצם בהתנהגות הראויה בעולמנו.

"אם יש גן עדן מי ידע / והגיהנום בודאי יש בנמצא / והוא בנמצא פאן לפעמים מאוד / ורק צריך לראות ולרשם / שזהו מאד גיהנום פאן בנמצא לפעמים / ומי ידע מה יהי". פתיחה קשה זו של ספרו של שבילי מהדהדת אצל זהבה פישר שחזרת ומזכירה את הגיהנום שעוברות אלפי נשים שהגירושין נמנעים מהן. כבר יש פתרונות הלכתיים וחברתיים לבעיה, אבל צריך "לראות ולרשום" ולפעול.

חורף טוב,

בנימין שבילי

שיריו של בנימין שבילי לקוחים מספר שיריו "ילד מעיף עפיפון במאה ה"ז, ירושלים 1988